

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 4. november 2019

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 7/2019

Emner:

- *Den politiske situation siden sidste Indberetning.*
- *Ny fiskerilov har været i offentlig høring.*
- *Mette Frederiksen besøger Færøerne for første gang som statsminister.*
- *Landsstyremedlem for sundhedsområdet Kaj Leo Holm Johannesen afholder møder med Novo Nordisk Fonden.*
- *Der er indgået flere fiskeriaftaler.*
- *Færøske pensionsopsparende opnår mindre afkast end danske pensionsopsparende.*
- *Forbrugerpriserne er stigende.*
- *Stigning i både import- og eksportværdien i perioden fra september 2018 til og med august 2019 sammenlignet med tilsvarende periode året før.*
- *Antallet af lønmodtagere sætter rekord, ligesom arbejdsløsheden fortsat er historisk lav.*
- *Fra september 2018 til september 2019 voksede befolkningstallet med 938 personer, som er den største stigning målt i løbet af et år.*
- *Antal rejsende via Vága lufthavn rundede 300.000 den 31. august 2019.*
- *Værdien af Bakkafrost's aktier sætter rekord.*
- *Den amerikanske destroyer USS Donald Cook har besøgt Færøerne.*
- *Restaurant KOKS vinder endnu en fornem pris.*
- *Regin I. Jacobsen er fra 1. december 2019 ansat som ny direktør i Vága lufthavn.*

Den politiske situation siden sidste Indberetning

Den politiske debat er fortsat ikke for alvor kommet i gang efter lagtingsvalget den 31. august 2019. De forskellige landsstyreområder forbereder på nuværende tidspunkt forskellige lovforslag, og der har indtil videre ikke været anden aktivitet i Lagtinget end det aller mest nødvendige.

Lagtinget var således samlet den 30. september for at førstebehandle forslaget til finanslov for 2020, som efter reglerne skal fremlægges for Lagtinget inden den 1. oktober. Der var dog alene tale om en teknisk fremskrivning og opdatering af finansloven for 2019, idet det nye landsstyre ikke har haft tid til at indarbejde sine egne politiske forslag inden fristen. Landsstyremedlemmet på finansområdet, Jørgen Niclasen (Fólkaflokkurin) har derfor oplyst, at landsstyret har planer om at fremlægge omfattende ændringsforslag til finanslovsforslaget, inden lovforslaget skal andenbehandles i Lagtinget. Efter det oplyste vil et ændringsforslag blive afleveret til finansudvalget i løbet af november måned.

Ifølge Lagmandskontorets hjemmeside er tre lovforslag, som alle vedrører de økonomiske forhold for pensionister, nu afleveret til Lagtinget og fremlægges i kommende uge. Lovforslagene drejer sig blandt andet om at forhøje folkepensionens grundbeløb og tilsvarende sænke det skattefrie indtægtsbeløb, ligesom et af lovforslagene vedrører et skattefradrag på 6.000 kr. om året til folkepensionister. Det er landsstyremedlemmet for finansområdet Jørgen Niclasen (Fólkaflokkurin), som har arbejdet med en løsning, som skal give pensionisterne et større rådighedsbeløb allerede fra 1. januar 2020.

Mandag i kommende uge er sidste frist for at fremlægge lovforslag i Lagtinget, som skal træde i kraft den 1. januar 2020.

Den nye fiskerilov er ligeledes mellem de lovforslag, som efter det oplyste skal fremlægges. (Se mere om det nye forslag herunder). Ændringer i skatteloven, som betyder, at lærlinge får et større fradrag, og at de, som arbejder med hjemmeindustri, skal fritages for at betale moms, er ligeledes lovændringer, der skal fremlægges.

Tjóðveldi har oplyst, at partiet vil fremlægge et lovforslag om at forny flåden hos Strandferðsluni (det offentlige selskab, som blandt andet står for sejladsen mellem øerne). Tjóðveldi appellerer til en bred politisk aftale om at forny hele flåden for 300-350 mio. kr. i løbet af nogle år. Hvis der er opbakning til at afsætte 50-60 mio. kr. om året, kan hele flåden være fornyet efter fem eller seks år, siger Tjóðveldi.

Ny fiskerilov har været i offentlig høring

Et forslag til en ny fiskerilov har i oktober måned været i offentlig høring. Landstyreområdet for fiskerianliggender behandler i øjeblikket de indsendte bemærkninger. Den gældende lov om erhvervsmæssigt fiskeri, der trådte i kraft den 1. januar 2018, har fået megen kritik, især af Fólkaflokkurin og fra fiskerierhvervet. Kritikken har hovedsaglig været møntet på reglerne om *auktion* af fiskerettigheder, *varighed* af fiskerettigheder, *adskillelse* af rettigheder og skibe, udelukkelse af *udenlandsk kapital*, samt *overdragelse* og *overførsel* af fiskerettigheder.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der lægges vægt på biologisk og økonomisk bæredygtighed. Forslaget medfører hovedsagligt en tilbagerulning af fiskerireformen, som blev vedtaget i december 2017 af den tidligere koalition. Lovforslaget vil ligeledes indføre en udfasning af auktionerne, 10 års opsigelsesvarsel af tilladelser, samt mulighed for udenlandsk kapital og ejerskab.

Lagmand Bárður á Stig Nielsen (Sambandsflokkurin) har den 2. oktober, mens forslaget var i høring, oplyst, at formuleringen i § 6 i forslaget vedrørende opsigelsesvarsel, skal ændres således, at der ikke skal være tale om *opsigelsesvarsel*, men at man forsat skal anvende den nuværende regel om, at Lagtinget en gang om året *aktivt* skal forlænge tilladelserne med ét år. Lagmanden oplyste ligeledes, at hans parti finder det af betydning, at Lagtinget aktivt forlænger tilladelserne, da dette er med til at sikre, at den offentlige ejendomsret afspejles i loven. Endeligt oplyste lagmanden, at tilladelserne måske skulle kunne vare i 12 år i stedet for 10 år, men åbnede også op for 8 års varighed.

I lovforslaget skelnes der mellem *fangstilladelse* (veiðiloyvi), som er godkendelse af det enkelte skib til at drive erhvervsmæssigt fiskeri, og *fisketilladelse* (fiskiloyvi), som er en rettighed, som ejeren af et bestemt skib får tildelt til at fiske i en bestemt periode.

I den nugældende lov gives rettighederne til en person eller rederi, og rettighederne er således ikke knyttet til et bestemt skib. Den person/virksomhed, der har rettigheder, kan endvidere selv vælge, hvilket skib, herunder hvor mange skibe, vedkommende vælger at anvende. Lovforslaget lægger op til at ændre dette, således at alle rettigheder fremover skal være knyttet til ejeren af det enkelte skib. Ligeledes lægger lovforslaget op til, at rettighederne kan tilknyttes de enkelte skibe - dette skal dog ske over en periode. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at det skal være nemmere at overdrage og overføre rettighederne.

Reaktionerne på lovforslaget har hovedsagligt drejet sig om varigheden af rettighederne, udenlandsk kapital/ejerskab, samt udfasningen af auktionerne. Medlemmer fra det tidligere landsstyre påpeger, at forslaget vil betyde, at havets ressourcer, som tilhører landet og det færøske folk, bliver foræret til nogle enkelte borgere/rederier på Færøerne samt til udenlandske aktører. Høgni Hoydal (formand for Tjóveldi) har blandt andet henvist til, at indførelsen af 10 års rullende tilladelser og afskaffelse af auktion vil medføre en privatisering af fiskeriet.

Landsstyremedlem for fiskerianliggender, Jacob Vestergaard (Fólkaflokkurin), tilbageviser Høgni Hoydals kritik og oplyser, at der ikke er tale om en privatisering, idet havets ressourcer forsat tilhører det færøske folk, hvorfor landsstyremedlemmet for fiskerianliggender også kan opsiges tilladelserne med 10 års varsel.

Økonom Jóannes Jacobsen mener, at det er tale om rettigheder til en værdi af 1 mia. kr., som bliver givet væk til 4 rederier for 300 mio. kr. Han bemærker, at disse 4 rederier (J&K, Christian í Grótinum, Varðin og Fagraberger) ejes af 21 personer, og at rederiernes egenkapital i perioden 2010-2018 er vokset med 2 mia. kr. Han vurderer, at forslaget gør det svært for nye aktører at komme ind.

Økonomerne Hans Ellefsen og Johnny í Grótinum, mener derimod ikke, at det er tale om, at ”noget” bliver givet væk gratis. De påpeger, at der følger udgifter med rettighederne, idet man forsat skal betale ressourceafgift, som ifølge forslaget skal stige, som kompensation for udfasning af auktionerne. Avisen ”Norðlýsið”, der har hjemsted i Klaksvík, Færøernes største fiskeriby, er enig i denne betragtning. Avisen har i en artikel påpeget, at der ikke er tale om en *de facto* afhændelse af rettigheder. Såfremt rettigheder bliver solgt videre, skal der betales afgift heraf til landskassen. Dernæst er der i forslaget sat krav om, at rettighederne skal anvendes. Såfremt en rettighed ikke anvendes, og landskassen dermed mister indtægter i form af ressourceafgift, falder rettigheden tilbage til landet. Avisen påpeger til sidst, at der ikke fare for, at det udenlandske ejerskab bliver for stort, idet der i forslaget er fastsat regler for, hvor meget udenlandske aktører kan eje (25 pct.).

Juridisk synes der at være tvivl om, hvorvidt der er tale om privatisering eller ej. Advokat Jógvan Elias Winther Poulsen og advokat Jógvan Páll Larsen påpeger, at da der er tale om rettigheder med 10 års rullende varighed, vil det blive meget svært at opsiges disse rettigheder. De henviser til, at de politiske aktører bliver skiftet ud gennem årene. Formelt mener de ikke, at der er tale om en reel

privatisering, men rent administrativt og i praksis, vil det være næsten umuligt at opsigse rettighederne.

Búskaparáðið (Færøernes Økonomiske Råd) har i deres bemærkninger fremhævet, at såfremt forslaget bliver vedtaget, er der tale om en gave til rederierne, samt en ”sovepude”. Búskaparáðið opfordrer til, at man forsat har auktion, idet de mener, at auktionen sikrer produktiviteten indenfor erhvervet, samtidig med at auktionen sikrer, at rettighederne bliver solgt til markedsværdien, som ráðið finder af betydning. Búskaparáðið mener på baggrund heraf, at man i stedet for udfasning af auktionerne skulle udvide auktionerne til at omfatte alle fiskerettigheder.

Jacob Vestergaard er langt fra tilfreds med, at Búskaparáðið er fremkommet med bemærkninger til lovforslaget, idet dette ikke er sædvane. Jacob Vestergaard påpeger, at Búskaparáðið aldrig før er kommet med bemærkninger til et lovforslag, hvorfor han finder det bemærkelsesværdigt, at de vælger at gøre det nu. Adspurgt i radioudsendelsen ”Breddin”, sendt på KVF (Færøernes TV og radio-station) den 24. oktober, oplyser Jacob Vestergaard, at han ikke agter at anvende bemærkninger fra Búskaparáðið til noget som helst, idet han grundlæggende er uenig i det meste af det, ráðið siger.

Færøernes Arbejdsgiverforenings nævner i deres bemærkninger blandt andet, at det vil være bedre at anvende kvoter i stedet for fiskedage, da kvoter er nemmere at overdrage og overføre. Arbejdsgiverforeningen erkender, at der er større risiko for udsmidning af fisk, når der opereres med kvoter, men foreningen mener, at man vil kunne forhindre dette med større bøder og bedre tilsyn. Foreningen påpeger dog, at hvad enten der anvendes kvoter eller fiskedage, så er det altafgørende at sikre mulighed for overdragelse/overførsel af rettigheder, da dette styrker effektiviteten indenfor fiskeriet.

Mette Frederiksen besøger Færøerne for første gang som statsminister

Lagmand Bárður á Stig Nielsen (Sambandsflokkurinn) er vært, når statsminister Mette Frederiksen torsdag den 7. november 2019 besøger Færøerne.

Det fremgår af pressemeddelelsen, at besøget starter med et møde i Vestmanna, hvor lagmanden og statsministeren skal drøfte samarbejdet i rigsfællesskabet. Efter mødet bliver der aflagt besøg på gymnasiet Miðnám og virksomheden Vindrøkt, hvor statsministeren skal se på vind- og vandkraft, ligesom energiselskabet SEV besøges. Om eftermiddagen aflægges der besøg i Lagtinget samt hos skibsværftet MEST. Dagen afsluttes med et pressemøde.

I forbindelse med besøget udtaler lagmanden blandt andet: ”Koalitionen har sat sig for at styrke og udvikle Rigsfællesskabet. Forhåbentligt kan mødet i kommende uge blive startskuddet på en proces, hvor vi sætter gang i dette arbejde. Det er vores opgave fortsat at belyse de store fordele ved et stærkt Rigsfællesskab”.

I forbindelse med besøget udtaler lagmanden blandt andet: ”Koalitionen har sat sig for at styrke og udvikle Rigsfællesskabet. Forhåbentligt kan mødet i kommende uge blive startskuddet på en proces, hvor vi sætter gang i dette arbejde. Det er vores opgave fortsat at belyse de store fordele ved et stærkt Rigsfællesskab”.

Statsministeren udtaler, at hun glæder sig til besøget. ”Jeg ser frem til mit første besøg på Færøerne som statsminister og til at mødes med lagmanden. Vi skal blandt andet drøfte vores fælles ønske om at styrke samarbejdet mellem regeringen og landsstyret. Jeg forstår godt Færøernes ønske om en større rolle i udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Danmark og Færøerne har et stærkt fællesskab, og vi skal samarbejde på de områder, hvor det kan være til fælles gavn”, udtaler statsminister Mette Frederiksen.

Lagmanden har, siden koalitionen blev dannet, lagt stor vægt på at prioritere samarbejdet med Danmark. Selv om lagmandens parti går ind for rigsfællesskabet, har en samlet koalition udtrykt et ønske om et større råderum for Færøerne på det udenrigspolitiske område, og koalitionen har sat sig som mål at styrke og udvikle rigsfællesskabet. Der er endnu ikke noget konkret om, hvordan det skal gøres.

Lagmanden har i KVF (Færøernes Radio og TV) den 2. oktober 2019 i radioprogrammet Breddin redegjort for, at man nu er nået til grænsen for, hvad man kan nå inden for rammerne af fuldmagtsloven fra 2005, og at det nu er tid til at tage den op til revision. Lagmanden udtaler, at det er glædeligt, at alle partierne på Færøerne står sammen om det, da det giver et godt udgangspunkt for at få ændret på forholdene.

Den nuværende koalition mener, at der, hvor det kun vedrører færøske forhold, skal Færøerne have den fulde forhandlings- og aftaleret samt mulighed for at føre selvstændig udenrigspolitik, men han er bevidst om, at Færøerne indgår i et rigsfællesskab, så når det kommer til de store forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, så står man sammen om det i rigsfællesskabet.

Lagmanden nævnte endvidere, at han har haft et uformelt kaffemøde med statsministeren i forbindelse med Folketingets åbning, hvor de havde aftalt at sætte emnet på dagsordenen til mødet i november og lagmanden tilføjede, at der synes at være lagt op til, at de danske myndigheder vil flytte sig, og at der er et ønske om ændringer fra alle partierne i Lagtinget. Lagmanden mener ikke, at det er embedsværket, som skal løse problemerne. Spørgsmålet skal løses politisk.

Landsstyremedlem for sundhedsområdet Kaj Leo Holm Johannesen (Sambandsflokkurin) afholder møder med Novo Nordisk Fonden

Som det fremgik af Indberetning nr. 6/2018 og 3/2019, kom det tidligere landsstyremedlem for sundhedsområdet Sirið Stenberg (Tjóðveldi) i december måned i modvind, efter at det kom frem, at hun ikke havde taget imod et tilbud fra Novo Nordisk Fonden om at etablere et Steno diabetes center på Færøerne.

Dette medførte stor undren hos både speciallæger, forsker og diabetesforeningen på Færøerne, som alle gav udtryk for, at tilbuddet fra Novo Nordisk Fonden ville være en stor gevinst for både diabetesbehandling og -forskning på Færøerne. Samme personer undrede sig også over, at de ikke var blevet hørt, inden svaret fra landsstyremedlemmet blev sendt til Novo Nordisk Fonden. Det kom frem, at Novo Nordisk Fonden, som henvendte sig første gang i april 2018, i alt ville afsætte mellem 50 og 100 mio. kroner til forskningsprojektet.

I forbindelse med besvarelse af et skriftligt spørgsmål i Lagtinget den 7. marts 2019, stillet af Kaj Leo Holm Johannesen (Sambandsflokkurin), oplyste Sirið Stenberg, at hun forventede, at den nedsatte arbejdsgruppe ville nå frem til en endelig konklusion på spørgsmålet omkring månedsskiftet marts/april. Dette var dog ikke tilfældet, og den tidligere koalition nåede ikke at tage endelig stilling til spørgsmålet, inden lagtingsvalget blev udskrevet.

Landsstyreområdet for sundhed har nu oplyst, at det nuværende landsstyremedlem for sundhedsområdet, Kaj Leo Holm Johannesen har holdt et møde med repræsentanter for Novo Nordisk Fonden. På mødet orienterede repræsentanter fra Novo Nordisk Fonden om de diabetescentre, der er i Danmark, ligesom der blev orienteret om det kommende diabetescenter i Grønland. Kaj Leo Holm Johannesen og repræsentanterne drøftede tillige, hvordan et samarbejde mellem Novo Nordisk Fonden og de færøske myndigheder skal tilrettelægges inden for diabetesområdet.

Kaj Leo Holm Johannesen oplyser, at han er glad for mødet. Han vil nu gå i gang med at behandle sagen mere konkret sammen med de involverede parter.

Fiskeriaftaler indgået

Færøerne, Grønland, Island, Norge, Rusland og EU er blevet enige om, at fangsten efter nordhavsild i 2020 maksimalt skal være 525.594 tons, hvilket stemmer overens med anbefalingen fra Det internationale Havundersøgelsesråd, ICES. Ligeledes er der opnået enighed om, at fangsten af blåhvilling 2020 maksimalt skal være 1.161.615 tons, hvilket også er i tråd med anbefalingen fra ICES.

Færøerne har endvidere indgået aftale med EU og Norge om fangst af makrel i 2020, således at fangsten maksimalt udgør 116.188 tons.

Den 18. oktober 2019 var der endvidere møde i London vedrørende fangst af rødfisk i Irmingerhavet. Færøerne, Island, Grønland samt EU deltog på mødet. Norge og Rusland, der også var inviteret, mødte ikke op. ICES har de seneste år frarådet fangst af rødfisk i området på grund af bestandens ringe tilstand. ICES fraråder tillige al fangst i 2020 og 2021. Der blev ikke indgået en aftale på mødet, da Norge og Rusland ikke mødte op. Sagen tages op igen til årsmøde i NEAFC (Den nordatlantiske fiskerikommission), som bliver afholdt midt i november.

Færøske pensionsopparere opnår mindre afkast end danske pensionsopparere

Det færøske forsikringstilsyn har foretaget en komparativ analyse, som sammenligner det årlige investeringsafkast fra investeringer hos færøske og danske livsforsikringselskaber og pensionskasser. Undersøgelsen er et led i at fremme gennemsigtigheden på forsikringsmarkedet.

Undersøgelsen viser, at i perioden fra 2014 til 2018 var det samlede årlige investeringsafkast hos de færøske selskaber i gennemsnit 2,6 pct., som er mærkbart lavere end afkastet hos de danske selskaber, som var 5,2 pct. i samme periode. Dog var afkastet marginalt bedre hos de færøske selskaber i 2018.

Nedenstående tabel viser udregningen af afkastnøgletal samlet for de færøske og danske livforsikringselskaber og pensionskasser fra 2014 til 2018:

i %	2014	2015	2016	2017	2018	2014-2018
FO	6,0%	2,1%	3,8%	2,7%	-1,5%	2,6%
DK	11,2%	2,9%	6,8%	6,6%	-1,8%	5,2%

Investeringsafkastet har meget stor betydning for pensionsopsparingen i det lange løb. Hvis man fx tager en pensionsopsparer, som tjener 30.000 kr. om måneden, og som betaler 15 pct. af lønnen til pension, hvilket svarer til 2.700 kr. pr. måned (efter der er betalt 40 pct. i pensionsskat), så vil et gennemsnitligt årligt afkast på 2,6 pct. betyde en forventet samlet opsparing på 2,3 mio. kr. efter 40 år, hvorimod et gennemsnitligt afkast på 5,2 pct. vil betyde en forventet samlet opsparing på 4,3 mio. kr., som er tæt på dobbelt så meget.

En af hovedårsagerne til det lavere investeringsafkast hos de færøske selskaber er den forskellige allokering af investeringer. De færøske selskaber synes at have haft en anderledes risikoprofil end de danske selskaber, med hovedvægt på obligationer, især stats- og realkreditobligationer, og en mindre andel af kapitalandele.

[Resultatet af undersøgelsen, som foreligger i en dansk udgave, kan læses ved at følge dette link.](#)

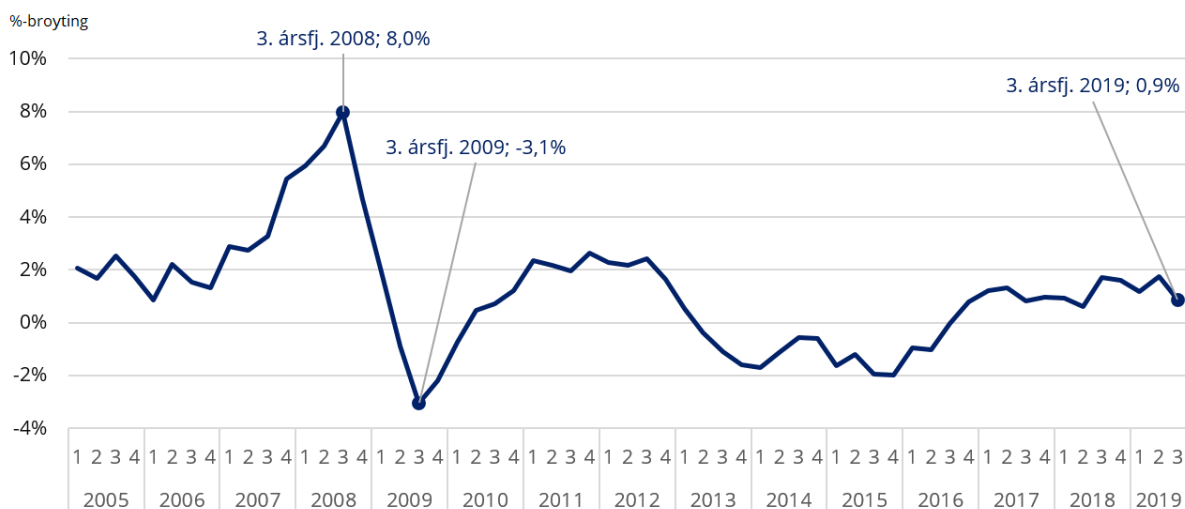
Forbrugerpriserne er stigende

Hagstova Føroya (Færøernes statistik) oplyser, at det er blevet dyrere at bo på Færøerne. Således er priserne i tredje kvartal 2019 steget med 0,9 pct. i forhold til samme periode sidste år. Stigningen er jævnt fordelt i næsten samtlige hovedgrupper. Størst stigning ses dog i gruppen ”hotel og restauranter”, hvor stigningen udgør 2,6 pct. I andet kvartal 2019 udgjorde årsstigningen 1,8 pct., hvilket er den højeste stigning i forbrugerpriserne de seneste 7 år.

Tabellen herunder viser den procentvise ændring i forbrugspriserne sammenholdt med samme kvartal året før.

Brúkaraprístalið

Prosentbroyting síðan sama ársfjórðing árið fyrri

Kilde: Hagstova Føroya

Stigning i både import- og eksportværdien

Færøerne importerede for 41 mio. kr. mere i perioden fra september 2018 til og med august 2019 sammenlignet med tilsvarende periode året før, svarende til en stigning på 1 pct. Samtidig steg eksportværdien med 366 millioner, svarende til 4 pct. i samme periode. Dette viser en ny opgørelse fra Hagstova Føroya (Færøernes Statistik).

Importværdien var på 7.582 mio. kr. i perioden september 2018 til august 2019 i forhold til 7.542 mio. kr. i perioden september 2017 til august 2018. Der blev i de tilsvarende perioder eksporteret for henholdsvis 8.625 mio. kr. og 8.259 mio. kr.

I tabellerne nedenfor findes en opgørelse over eksport og import fordelt på hovedvaregrupper i mio. kr.

Import af varer, mio. kr.

	Mio. kr. September – august		Ændring	
	2017/18	2018/19	Mio. kr.	Pct.
Til hav- og landbrug	446	516	70	16
Råvarer til fiskeforarbejdning	219	216	-3	-1
Materiale til byggeindustrien	859	783	-76	-9
Materiale til anden industri	1.597	1.725	127	8
Maskiner og værktøj	1.058	721	-338	-32
Brændsel	1.209	1.230	21	2
Køretøjer	491	529	37	8
Til direkte forbrug	1.595	1.642	47	3
Skibe og fly	66	221	155	235
<i>I alt ekskl. skibe og fly</i>	<i>7.476</i>	<i>7.362</i>	<i>-114</i>	<i>-2</i>
I alt	7.542	7.582	41	1

Eksport af varer, mio. kr.

	Mio. kr. September – august		Ændring	
	2017/18	2018/19	Mio. kr.	Pct.
Torsk, kuller og sej	1.210	1.514	304	25
Makrel, sild og blåhvilling	1.493	1.627	134	9
Laks	3.426	3.675	250	7
Anden slags fisk	1.531	1.188	-343	-22
Fiskeprodukter	121	142	21	17
Andre varer	378	454	76	20
Skibe og fly	100	25	-75	-75
<i>I alt ekskl. skibe og fly</i>	<i>7.781</i>	<i>8.146</i>	<i>364</i>	<i>5</i>
I alt	8.259	8.625	366	4

Kilde: Hagstova Føroya

Antallet af lønmodtagere sætter rekord, ligesom arbejdsløsheden fortsat er historisk lav

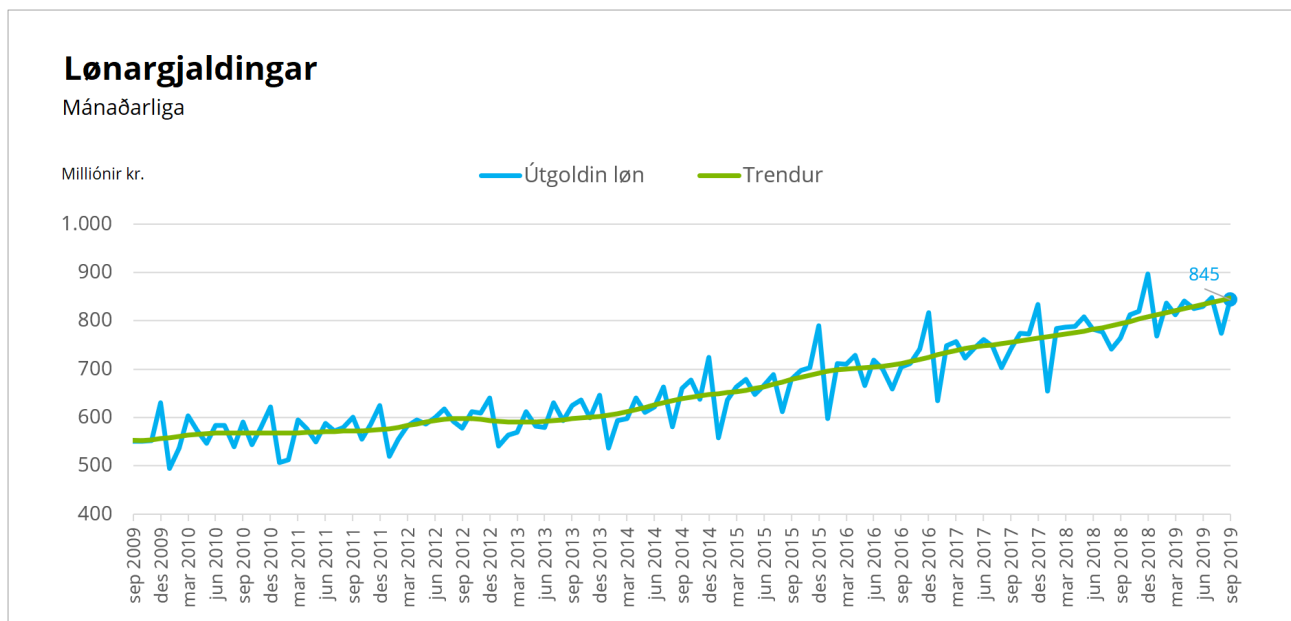
Som det fremgår af de tidligere Indberetninger fra 2019, går det økonomisk godt på Færøerne. Arbejdsløsheden er historisk lav, og antallet af lønmodtagere er historisk højt og rundede i juli måned

for første gang 28.000, hvor der var registreret i alt 28.147 lønmodtagere, 14.641 mænd og 13.506 kvinder, som er 650 flere end året før. 10.039 lønmodtagere er beskæftiget inden for det offentlige, 9.262 arbejder inden for det private, 4.520 arbejder inden for byggebranchen, og 4.326 arbejder inden for fiskeri.

Kilde: Hagstova Føroya

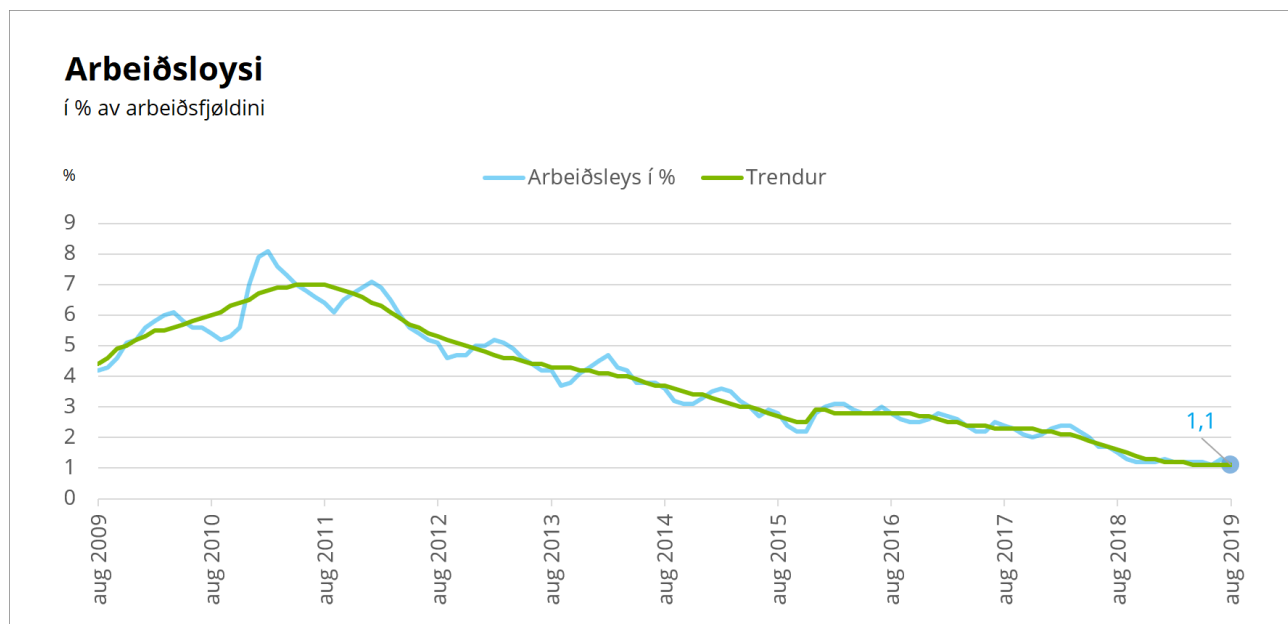
Samtidig blev der i september måned 2019 udbetalt 845 mio. kr. i løn, som er 80 mio. kr. mere end samme måned året før. Lønnen er opgjort i skattepligtig A-indkomst, som er udbetalt af virksomheder, der er hjemmørende på Færøerne. Af grafen herunder ses, at de månedlige udbetalte lønninger er steget støt siden 2013.

Kilde: Hagstova Føroya

Arbejdsløsheden fortsætter også med at være historisk lav og ligger forsat på et meget lavt niveau med 1,1 pct. arbejdsløse pr. 1. august 2019. Arbejdsløsheden blandt mænd udgør 0,8 pct. og blandt kvinder 1,3 pct. Af de 1,1 pct. arbejdsløse har ca. halvdelen været arbejdsløse kortere end tre mæ-

der. Det er fortsat Suðuroy, som har den højeste arbejdsløshed på 2,8 pct. mod 4,1 pct. året før. I alle aldersgrupper er arbejdsløsheden faldet i forhold til året før. Den højeste arbejdsløshed med 1,8 pct. finder man i aldersgruppen 25-34 år, hvorimod aldersgruppen 16-24 år har den laveste arbejdsløshed med 0,7 pct. Arbejdsløsheden har gennem de seneste 7-8 år været jævnt faldende på Færøerne.

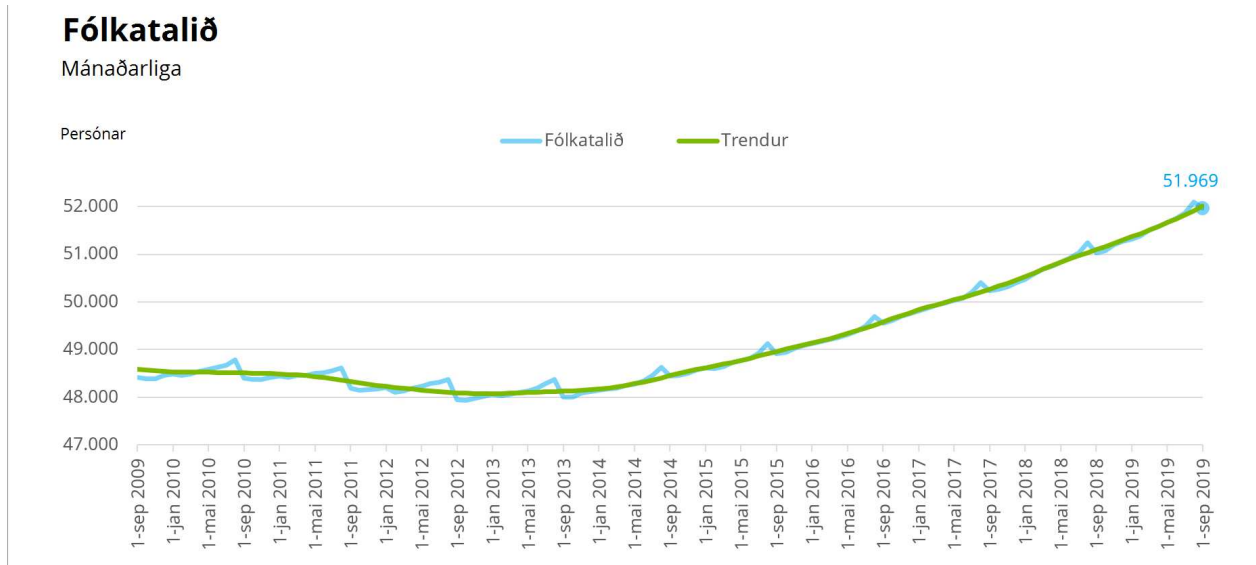
Kilde: Hagstova Føroya

Fra september 2018 til september 2019 voksede befolkningstallet med 938 personer, som er den største stigning målt i løbet af et år

I løbet af et år, fra september 2018 til september 2019, voksede befolkningstallet på Færøerne med 938 personer, som er den største stigning nogensinde målt på et år. Der boede således 51.969 personer på Færøerne den 1. september i år, som er 1,8 pct. mere end året før. De største stigninger i befolkningstallet ses på Vágar med 2,5 pct., Eysturoy med 2,4 pct. og Tórshavnsoområdet med 2,1 pct. De mindste stigninger finder man på Suðuroy med 1,0 pct. og Sandoy med 0,2 pct.

En af årsagerne til den store befolkningsvækst er, at der blev født 288 flere børn, end der var personer som døde. Samtidig flyttede der 650 flere personer til Færøerne, end der fraflyttede landet. De seneste år er der i gennemsnit blevet født omkring 50 børn om måneden, men dette tal nærmer sig nu 60 børn. Det svarer til, at der bliver født omkring 700 børn om året. Fødselstallet har ikke været så højt de seneste 14 år. Omkring 30 personer dør hver måned, og dette tal har ikke forandret sig væsentligt gennem tiden.

Som oplyst i seneste Indberetning 6/2019 boede der 52.122 personer på Færøerne den 1. august 2019, og for første gang i Færøernes historie rundede man 52.000 i befolkningstal. Det er dog normalt, at befolkningstallet bliver mindre i løbet af august måned, hvor mange unge rejser til udlandet for at påbegynde en uddannelse.

Kilde: Hagstova Føroya

Antal rejsende via Vágar lufthavn rundede 300.000 den 31. august 2019

Antallet af rejsende via lufthavnen i Vágar stiger støt og udgjorde således 301.604 den 31. august 2019 svarende til en stigning på 12,6 pct. i forhold til samme periode året før. Fortsætter denne tendens, vil antallet af rejsende i 2019 runde 400.000.

Stigningen i antal rejsende, som især skyldes stigningen i antallet af turister, som besøger Færøerne, kan især mærkes på de enkelte turistattraktioner. I højsæsonen, som regnes fra maj til og med august måned, besøgte ca. 29.000 personer øen Mykines. I 2014 var antallet 12.500 besøgende. Samme stigning ses i antal besøgende på øen Kalsoy, som i 2019 havde 50.000 besøgende, mod 23.000 i 2014.

Værdien af Bakkafrost's aktier sætter rekord

Som det fremgik af Indberetning 6/2019, indgik Bakkafrost den 25. september 2019 en aftale med Northern Link Ltd. om at købe 68,6 pct. af det skotske aktieselskab "The Scottish Salmon Company", som er den næststørste lakseopdrætsvirksomhed i Skotland med en værdi på omkring 4,3 mia. kr. Købet betød, at Bakkafrost efterfølgende indkaldte til en ekstraordinær generalforsamling, hvor man lagde op til, at 6.000.000 nye aktier udstedes.

Bakkafrost har en meget forskelligartet ejerkreds. Den største ejer er den norske pensionsfond, Folketrygdfonden, som nu ejer 9,8 pct. af selskabet. Siden købet af det skotske aktieselskab blev offentliggjort, har værdien af aktierne hos Bakkafrost flere gange sat rekord. For tiden handles aktierne for kurs 590 på den norske børs, som er det højeste nogen sinde.

Den amerikanske destroyer USS Donald Cook har besøgt Færøerne

Den amerikanske destroyer USS Donald Cook, der for nyligt har været på patrulje i Nordatlanten, besøgte i oktober måned Færøerne, hvor den anløb Runavík Havn. USS Donald Cook, som er 22 år gammel, 154 meter langt, og kan sejle 30 knob, anløb havnen med en besætning på 300. Destroyeren er af Arleigh Burke-klassen og indgår i US 6. flåde. I forbindelse med besøget blev der afholdt reception på kajen med efterfølgende rundvisning ombord. Blandt gæsterne var den færøske lagmand Bárður á Stig Nielsen, samt flere fra landsstyret.

Restaurant KOKS vinder endnu en fornem pris

Da White Guide den 28. oktober 2019 kårede deres årlige prisvinder, vandt restaurant KOKS prisen som *Årets fiske- og skaldyrsrestaurant*. Prisen gives til et sted, der byder på en rå og uforfalsket velsmag af friske fisk- og skaldyr, og som formår at tilberede og garnere disse, så de udgør unikke smagsoplevelser.

White guide fremhæver om KOKS: ”Med unge Poul Andrias Ziska i spidsen har Koks i de seneste år gjort hele verden opmærksom på ikke blot restaurantens fortræffelighed, men også Færøernes råvareskatkammer, hvor især de maritime elementer er af uovertruffen kvalitet. Heroppe kan man for alvor tale om 'merroir', og netop fisk, tang og skaldyr har året rundt en fremtrædende plads på Ziskas menu. Ikke underligt, for hans sans for at skabe stor og klingende ren velsmag med de lokale skatte er ganske enkelt enestående. Husk at sætte et besøg på Koks på din bucketlist, den er ganske enkelt blandt verdens bedste restauranter og byder på en fantastisk oplevelse med sin placering langt fra alfarvej og i barske omgivelser.”

KOKS vandt endvidere titlen som *Årets Jan Restorff*, som tildeles en restaurant, der evner at vise ekstraordinær servicefornemmelse, som får gæsten til at føle sig i fokus, hver gang. Her tæller opmærksomhed på gæsten, betjening, eksekveringen, viden om maden og drikkevarerne. KOKS var endvidere nomineret til *Årets restaurant*, sammen med blandt andet Noma og Geranium.

White Guide har de seneste år nærmest overhalet Michelin-guiden i mange fagfolks øjne. Det skyldes ikke mindst, at anmeldelserne i White Guide er transparente på en måde, så man kan se, hvor mange point et spisested har fået for f.eks. mad og service.

Regin I. Jacobsen er fra 1. december 2019 ansat som ny direktør i Vága lufthavn

Regin I. Jacobsen, 53 år og uddannet cand.merc.aud. fra handelshøjskolen i Århus, er fra 1. december 2019 ansat som ny direktør for Vágar lufthavn. Regin I. Jacobsen kommer fra et job som direktør i Búnaðargrunninum (Landbrugsfonden), hvor han har arbejdet de seneste fem år. Regin I. Jacobsen har fra 2008 til 2013 endvidere arbejdet som økonomiansvarlig i Vágar lufthavn.

I forbindelse med sin udnævnelse udtalte Regin I. Jacobsen, at han er utrolig spændt og ikke mindst glad for at have fået denne mulighed. Han ser frem til at komme i gang med jobbet. Ved hjælp af et godt samarbejde med bestyrelsen og god hjælp fra flittige medarbejderne vil han gøre sit bedste for at ruste Vágar

lufthavn til fremtidige udfordringer.

Regin I. Jacobsen afløser Gudny Langgard som direktør. I alt 60 ansøgere havde søgt stillingen.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen